

ค่าเช่าบ้าน

1. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. สาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547
3. สิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้าน
 - นับแต่วันที่เช่าและอาศัยอยู่จริงแต่ไม่ก่อนวันรายงานตัว
 - สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนหรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิ
4. ประเภทของการเบิก แบ่งเป็น 3 ประเภท
 - เช่าบ้าน
 - เช่าซื้อบ้าน
 - ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน
5. หลักฐานการยื่นขอเบิก
6. การตรวจสอบ
7. การรับรอง
8. แนวการจัดบ้านพัก
9. แนวถามตอบและหนังสืออ้างอิง

ค่าเช่าบ้านข้าราชการ

1. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ. ศ. 2547
- 1.2 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549
- 1.3 หนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุด ที่ กค 0409.5/ว2 ลงวันที่ 29 มกราคม 2550

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ

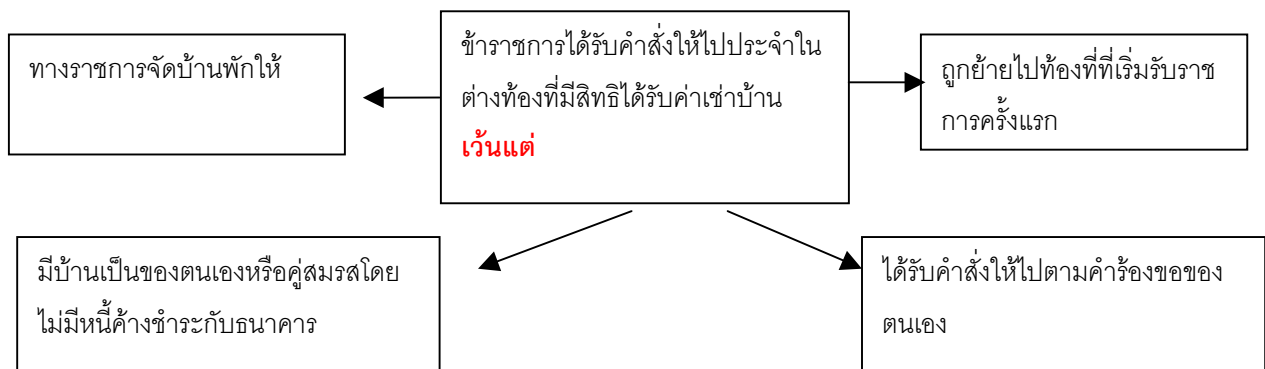
2. สาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547

ค่าเช่าบ้านเป็นค่าตอบแทนซึ่งทางราชการกำหนดให้กับข้าราชการซึ่งได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยเนื่องจากทางราชการเป็นเหตุ คือ ได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการเป็นการประจำในต่างท้องที่และไม่มีที่อยู่อาศัยของตนเองหรือของสามี/ภรรยาที่พอจะอาศัยอยู่ในท้องที่นั้น โดยข้าราชการผู้เบิกต้องเช่าและอาศัยอยู่จริง จึงจะมีสิทธินำหลักฐานการเช่าบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการ

ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

ผู้ที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ. ศ. 2547 มาตรา 7 คือ เป็นข้าราชการที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ * และไม่เข้าข่ายข้อห้ามดังต่อไปนี้

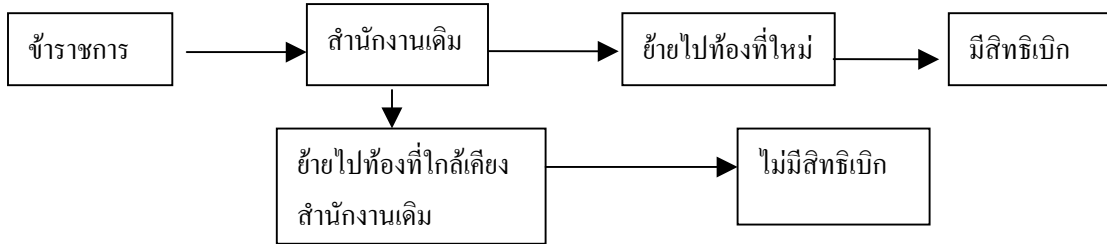
1. ทางราชการได้จัดที่พักให้อยู่แล้ว
2. มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน
3. ได้รับคำสั่งให้ไปประจำสำนักงานใหม่ในท้องที่ที่รับราชการครั้งแรก หรือท้องที่ที่กลับเข้าราชการใหม่
4. ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง

หมายเหตุ * ท้องที่ หมายถึง กรุงเทพมหานคร อำเภอ กิ่งอำเภอ

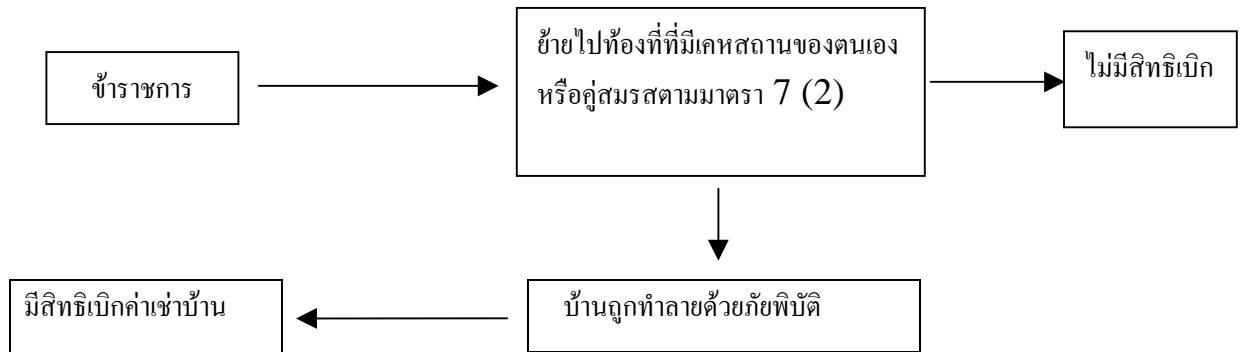
มาตรา 8

ข้าราชการผู้ซึ่งต้องไปปฏิบัติราชการประจำในต่างท้องที่เนื่องจากสำนักงานเดิมย้ายไปตั้งท้องที่ใหม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน เว้นแต่ท้องที่ใหม่ที่สำนักงานเดิมย้ายไปอยู่ใกล้เคียงกับท้องที่สำนักงานเดิม

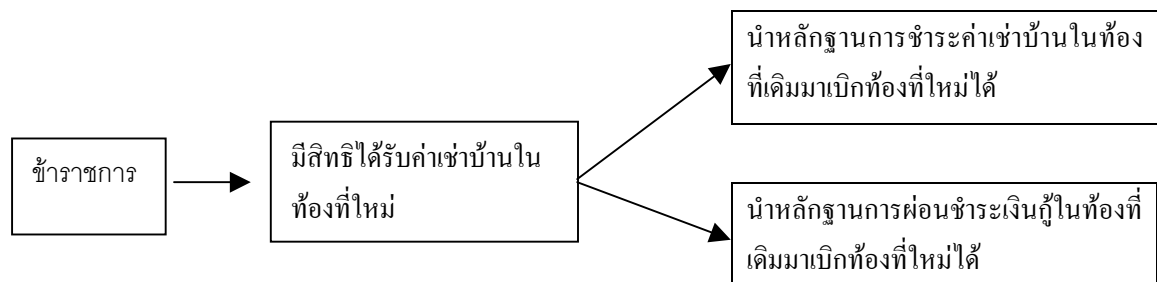
มาตรา 9

ข้าราชการได้รับคำสั่งให้ย้ายไปในท้องที่มีเขตแดนของตนเองหรือคู่สมรส ตามมาตรา 7(2) ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านแม้กรรมสิทธิ์จะโอนไปแล้ว เว้นแต่บ้านนั้นถูกทำลายหรือเสียหายด้วยภัยพิบัติ** จนไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

มาตรา 15,มาตรา 18

ข้าราชการซึ่งได้รับค่าเช่าบ้านในท้องที่หนึ่ง ต่อมาได้รับคำสั่งให้ย้ายไปต่างท้องที่ซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน มีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้าน (ค่าผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้) ในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ได้

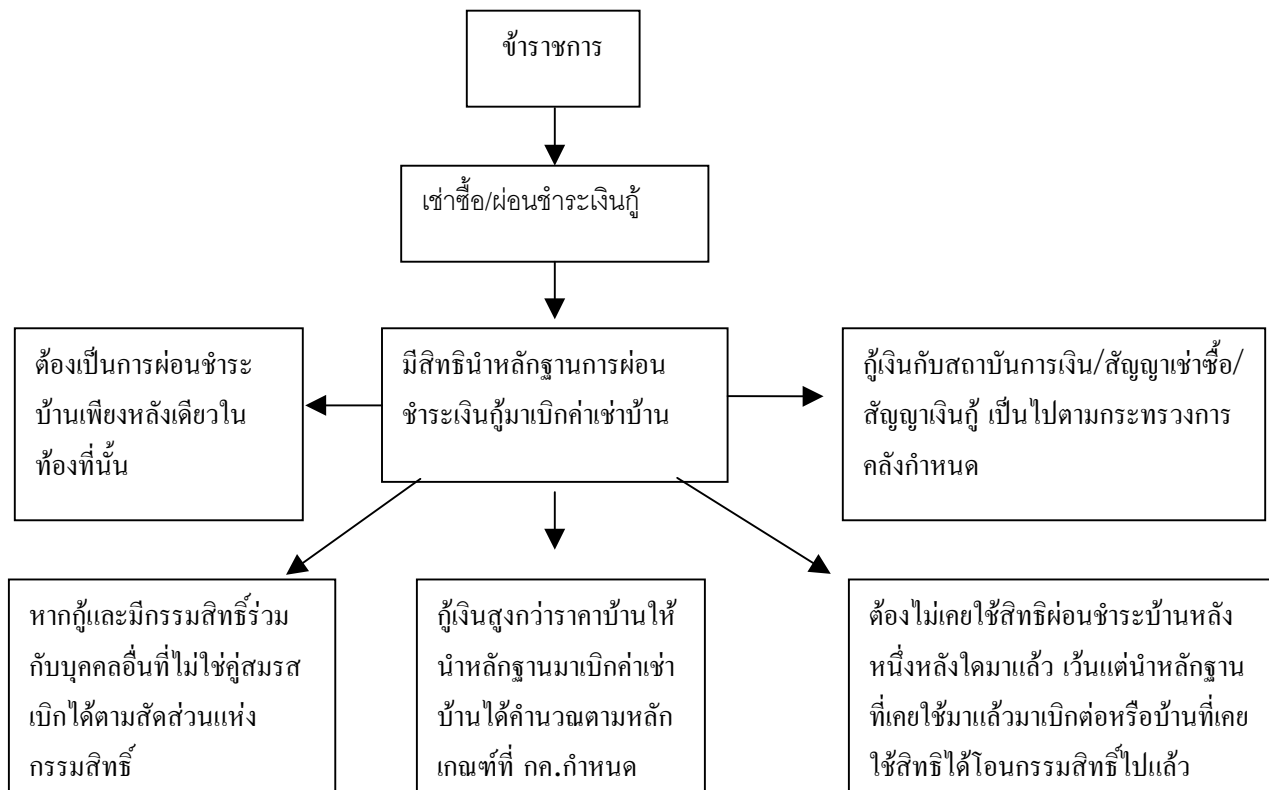

หมายเหตุ ** ภัยพิบัติ หมายความว่า ภัยธรรมชาติหรือความเสียหายใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่ผู้ซึ่งได้รับความเสียหาย นั้นไม่มีส่วนที่จะต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

มาตรา 17

ข้าราชการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกานี้ ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่ประจำสำนักงานใหม่เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการนำหลักฐานการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ไม่เกินจำนวนที่กำหนดตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการตามเงื่อนไขต่อไปนี้

1. คนหรือคู่สมรสได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น จะเบิกได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น **เว้นแต่** บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้
2. หากเช่าซื้อหรือผ่อนชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นจะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านดังกล่าว
3. จะต้องเป็นการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงิน*** และสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด
4. ต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่ถูกแต่งตั้งให้กลับเข้ารับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นและเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้ในท้องที่ที่เคยใช้สิทธิมาแล้ว หรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้น บ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว
5. หากกู้เงินสูงกว่าราคาบ้านให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านได้โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด****

หมายเหตุ *** สถาบันการเงินเพื่อใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ได้แก่

1. ธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์
2. รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ หรือดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินเพื่อเช่าซื้อบ้าน หรือผ่อนชำระราคาบ้าน
3. สหกรณ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ
4. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
5. ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามอิสลามแห่งประเทศไทย
6. บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 ซึ่งดำเนินกิจการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินตาม (1)
7. นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ หรือการให้เช่าซื้อบ้านหรือให้กู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้าน

**** คำนวณตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

เงินกู้สูงกว่าราคาบ้าน

$$\text{จำนวนเงินที่สามารถนำมาเบิกรายเดือน} = \frac{\text{ราคาบ้าน}}{\text{จำนวนเงินกู้ทั้งหมด}} \times \text{อัตราผ่อนชำระเงินกู้รายเดือน}$$

3. สิทธิที่จะเช่าได้รับค่าบ้าน

- นับแต่วันที่เช่าและอาศัยอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันรายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่
- สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือน หรืออยู่ในข่ายหมดสิทธิ

4. ประเภทของการเบิก มี 3 แบบคือ

1. เช่าบ้าน
2. เช่าซื้อบ้าน
3. ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

5. หลักฐานการยื่นขอเบิก

- กรณีเช่าบ้าน
 1. สัญญาเช่า
 2. ผังบ้านเช่าโดยแสดงพื้นที่ที่เช่า

3. แผนที่แสดงระยะทางจากบ้านที่เช่าไปถึงสถานที่ทำงาน
4. หลักฐานการแสดงกรรมสิทธิ์ของเจ้าของบ้านเช่า ถ้าเป็นการเช่าช่วงให้แสดงสัญญาเช่าระหว่างผู้ให้เช่าช่วงกับเจ้าของผู้ให้เช่าบ้าน
5. บัตรประจำตัวของผู้เสียภาษีเงินได้ของผู้ให้เช่าบ้าน
6. สำเนาทะเบียนบ้านของบ้านที่เช่า

- **กรณีเช่าซื้อบ้าน**

1. สัญญาเช่าซื้อบ้าน
2. สำเนาทะเบียนบ้านของบ้านที่เช่าซื้อ

- **กรณีผ่อนชำระเงินกู้เพื่อซื้อบ้านพร้อมที่ดิน**

1. สำเนาโฉนดที่ดิน
2. สัญญาซื้อขายบ้านและที่ดินที่จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
3. สัญญากู้เงินและจำนองกับสถาบันการเงิน
4. บัตรประจำตัวผู้เสียภาษีของผู้ขายบ้าน
5. สำเนาทะเบียนบ้านของบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้

- **กรณีกู้เพื่อซื้อที่ดินและจ้างปลูกสร้างบ้าน**

1. ใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร
2. หลักฐานการให้หมายเลขประจำบ้าน
3. สัญญาจ้างปลูกสร้างบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้รับจ้าง
4. สำเนาโฉนดที่ดิน
5. สัญญากู้เงินและจำนองกับสถาบันการเงิน
6. สำเนาทะเบียนบ้านของบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้

6. การตรวจสอบ

เมื่อสถานศึกษาได้รับแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ 6000) พร้อมเอกสารให้หัวหน้าสถานศึกษา แต่งตั้งกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และบันทึกการตรวจสอบลงในแบบรายงาน การตรวจสอบค่าขอรับค่าเช่าบ้าน พร้อมให้คำรับรองเสนอต่อหัวหน้าสถานศึกษา แต่ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า หลักฐานประกอบคำพิจารณายังไม่เพียงพอที่จะให้คำรับรองได้ ก็ให้เสนอหัวหน้าสถานศึกษาเรียกหลักฐานอื่นเพิ่มเติม

7. การรับรอง

เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาได้ตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ แล้วเห็นว่าผู้ขอรับเงินค่าเช่าบ้านเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านก็ให้ลงนามรับรองในแบบ 6000

เมื่อได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านแล้วต้องมีหลักฐานการขอเบิกดังนี้

1. แบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านในแบบ 6001
2. ใบเสร็จรับเงินค่าเช่าบ้าน ค่าผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

8. แนวการจัดบ้านพัก

ความเป็นมาและหลักการทั่วไป

หลักการของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการที่กำหนดสิทธิการเบิกเงินค่าเช่าบ้านว่า ข้าราชการผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หากทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว ย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ทั้งนี้เพื่อให้บ้านพักที่ส่วนราชการจัดสร้างไว้ได้เกิดการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ในการสร้างบ้านพัก และส่งผลให้ทางราชการประหยัดเงินงบประมาณในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้แก่ข้าราชการ หลักการดังกล่าวแต่เดิมกระทรวงการคลังได้มีหนังสือแจ้งเวียนหลักเกณฑ์การเบิกเงินค่าเช่าบ้าน และสิทธิการพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ จำนวน 2 ฉบับ คือ หนังสือกระทรวงการคลังที่ ว.50449/2492 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2492 และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. 0502/57503 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2526 ต่อมาเมื่อพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน พ.ศ. 2527 ได้กำหนดให้ข้าราชการสามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในลักษณะนำหลักฐานการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อซื้อบ้านหรือปลูกสร้างบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ กระทรวงการคลังจึงมีหนังสือแจ้งหลักเกณฑ์ให้ส่วนราชการสามารถใช้ดุลพินิจ ไม่จำเป็นต้องจัดให้ข้าราชการที่ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านเข้าอยู่บ้านพักที่ว่างลงได้ ตามนัยหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค.0514/17441 ลงวันที่ 4 เมษายน 2529 ซึ่งกระทรวงการคลังได้ยกเลิกหนังสือสั่งการทั้ง 3 ฉบับแล้ว และได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ตามหนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค. 0409.5/ว 7 ลงวันที่ 22 มกราคม 2547 ผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2547 แต่ปัจจุบันได้ยกเลิกหลักเกณฑ์และวิธีการจัดข้าราชการเข้าอาศัยในบ้านพัก พ.ศ. 2547 และได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดข้าราชการเข้าอาศัยในบ้านพักของทางราชการ พ.ศ. 2550 ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค.0409.5/ว 2 ลงวันที่ 29 มกราคม 2550 ซึ่งมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 25 มกราคม 2550 โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

การจัดบ้านพัก

1. ผู้มีอำนาจการจัดบ้านพัก

1.1 กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในบ้านพักที่ว่าง สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มี * คำสั่งมอบอำนาจ ในการกำหนดบ้านพักและการจัดให้ข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ โดยให้พิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งความประหยัดและประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดข้าราชการเข้าอาศัยในบ้านพัก พ.ศ. 2550 โดยมอบให้บุคคลต่อไปนี้ ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- (1) บ้านพักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- (2) บ้านพักของสถานศึกษา ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา

* คำสั่ง สพฐ. ที่ 361/2550 สั่ง ณ วันที่ 12 เมษายน 2550

1.2 กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการประจำสำนักงานของข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยข้าราชการผู้นั้นได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการลักษณะเป็นการประจำในต่างสำนักเบิกเงินเดือนหรือต่างสำนักงานในท้องที่เดียวกัน เป็นผู้มีอำนาจในการจัดข้าราชการดังกล่าวเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ

ข้อสังเกต หัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ มีหน้าที่ต้องตรวจสอบข้าราชการในสังกัด เพื่อให้ทราบว่ามิใช่ได้เป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้าน ไม่ว่าจะกำลังใช้สิทธิอยู่หรือไม่ก็ตาม เมื่อบ้านพักของทางราชการว่างลงก็เป็นหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวที่จะต้องแจ้งสั่งการให้ข้าราชการเข้าอยู่อาศัย หากข้าราชการสละสิทธิการเข้าอยู่อาศัย ก็ถือว่าเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ และการที่ไม่จัดผู้มีสิทธิเบิก ค่าเช่าบ้านเข้าอยู่อาศัย หรือการที่ได้กำหนดแนวปฏิบัติให้ผู้มีสิทธิยื่นความประสงค์เป็นลายลักษณ์อักษรขอเข้าอยู่อาศัย หากข้าราชการที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านไม่ยื่นความจำนงขอเข้าอยู่อาศัยก็ไม่จัดให้เข้าพัก จึงเป็นแนวปฏิบัติที่ขัดแย้งกับหลักการดังกล่าว และส่งผลให้เกิดความเสียหายเนื่องจากต้องจ่ายค่าเช่าบ้านให้ข้าราชการโดยไม่สมควร

2. การกำหนดประเภทบ้านพักและสิทธิการเข้าอยู่อาศัย

กระทรวงการคลังกำหนดให้ บ้านพักของแต่ละส่วนราชการ จะกำหนดให้เป็นบ้านพักสำหรับข้าราชการรายใด ให้พิจารณาตามความจำเป็น เหมาะสม และสามารถปรับเปลี่ยนได้ เพื่อให้เกิดความประหยัดและเป็นประโยชน์ต่อทางราชการเป็นสำคัญ ส่วนการจัดข้าราชการเข้าพักนั้น**ผู้มีอำนาจจัดบ้านพัก

** ผู้มีอำนาจจัดที่พัก หมายถึง ผู้มีอำนาจตามข้อ 1 ที่อธิบายดังกล่าวข้างต้นไว้แล้ว

บ้านพัก สามารถกำหนดวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัย โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้มีอำนาจจัดบ้านพัก ได้จัดบ้านพักให้แก่ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 7 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่า ข้าราชการผู้นั้นจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

2.2 บ้านพักของส่วนราชการนอกเหนือจากบ้านพักตามข้อ 2.1 ให้ผู้มีอำนาจจัดบ้านพัก จัดให้ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 6 ลงมา หรือเทียบเท่า และเป็นผู้มีสิทธิที่ได้รับค่าเช่าบ้านเข้าอยู่ในบ้านพักของทางราชการถึงแม้ว่าข้าราชการรายนั้นจะกำลังใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ก็ตาม

2.3 บ้านพักของส่วนราชการตามข้อ 2.2 หากมีข้าราชการที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านและอยู่ระหว่างการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อ หรือผ่อนชำระเงินกู้ยู่ก่อนแล้ว ไม่ต้องจัดให้เข้าบ้านพักของทางราชการ แม้ว่าต่อภายหลังข้าราชการรายนั้นจะได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการเป็นการประจำในสำนักงานใหม่ซึ่งอยู่ในท้องที่เดียวกัน ก็ไม่ต้องจัดให้ข้าราชการรายนั้นเข้าพักอาศัยเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามหากได้จัดให้ข้าราชการที่ใช้สิทธิผ่อนชำระเงินกู้ได้เข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการไปแล้วก่อนวันที่ 25 มกรค 2550 (ก่อนวันประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการจัดบ้านพัก) ก็ให้ข้าราชการรายนั้นคงอยู่ในบ้านพักของทางราชการต่อไป โดยผู้มีอำนาจไม่ต้องเรียกให้ออกจากบ้านพักดังกล่าว

2.4 บ้านพักของส่วนราชการตามข้อ 2.2 ผู้มีอำนาจจัดบ้านพักสามารถจัดให้ข้าราชการที่บรรจุเข้ารับราชการครั้งแรก และได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย ให้อาศัยอยู่ในบ้านพักของทางราชการได้ แต่ทั้งนี้ในการกำหนดระยะเวลาในการเข้าอยู่อาศัยในบ้านพัก ให้เป็นดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณา ซึ่งถ้าหากเห็นว่ากระทบกับเงินงบประมาณของส่วนราชการที่อยู่ ก็สามารถให้ออกจากบ้านพักได้

3. การจัดที่พักให้กับข้าราชการผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

3.1 กรณีผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ได้ขอเข้าอยู่อาศัยในบ้านพักของทางราชการก่อนวันที่ 25 ม.ค. 50 (ก่อนวันประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ) ก็ให้อาศัยอยู่ในบ้านพักของทางราชการต่อไปได้จนกว่าจะมีการขอย้ายออกจากบ้านพักเองหรือกรณีพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

3.2 กรณีส่วนราชการได้จัดให้ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าอยู่ในบ้านพักครบทุกคนแล้ว รวมทั้งได้จัดให้ข้าราชการที่บรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกเข้าพักอาศัยด้วยแล้วนั้น หากปรากฏว่ายังมีบ้านพักของส่วนราชการว่างเหลืออยู่ ก็สามารถจัดให้ผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าอยู่อาศัยได้เป็นการชั่วคราว แต่ทั้งนี้ต้องมีเงื่อนไขว่า ถ้าหากผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ย้ายมาและบ้านพักไม่เพียงพอ เนื่องจากได้จัดให้ผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าอยู่บ้านพักไปแล้วนั้น ผู้มีอำนาจจะต้องเรียกผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านออกจากบ้านพักและจัดให้ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าไปอยู่แทน

4. การละสิทธิการเข้าพักอาศัยในบ้านพักที่มีผลต่อสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้าน

4.1 เมื่อทางราชการได้จัดให้ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าพักอาศัยในบ้านพัก แต่ปรากฏว่าข้าราชการไม่ประสงค์จะเข้าอยู่อาศัยในบ้านพักที่จัดไว้ให้ ย่อมถือได้ว่าเป็นการละสิทธิการเข้าอยู่อาศัยในบ้านพัก จึงเป็นผู้ไม่มีสิทธิขอรับเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการ หากต่อมาภายหลังบ้านพักของสำนักงานที่ข้าราชการรายได้นี้ปฏิบัติราชการอยู่ได้ถูกรื้อถอนไปทั้งหมด ย่อมถือว่าทางราชการไม่ได้จัดที่พักอาศัยให้ จึงถือว่าไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามนัยมาตรา 7 (1) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ ฯ จึงเป็นผู้มีสิทธิขอรับเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

4.2 เมื่อข้าราชการได้เข้าพักอาศัยอยู่ในบ้านพัก ต่อมาสภาพบ้านพักทรุดโทรมจำเป็นต้องรื้อถอน เป็นผลทำให้ข้าราชการได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่พักอาศัย หากข้าราชการจำเป็นต้องเช่าบ้านเพื่ออาศัยอยู่จริง ก็ย่อมมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้จนกว่าการซ่อมแซมบ้านพักจะแล้วเสร็จ และสามารถเข้าอยู่อาศัยในบ้านพักได้ ผู้มีอำนาจจะต้องจัดผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการต่อไป

5. การจัดทำทะเบียนคุมบ้านพัก

ผู้มีอำนาจจัดบ้านพักจะต้องจัดทำทะเบียนควบคุมการจัดข้าราชการเข้า- ออกในบ้านพักของทางราชการตามแบบที่หน่วยงานกำหนด และในกรณีที่ผู้มีอำนาจจัดบ้านพักคนเดิมได้ย้ายไปหรือพ้นจากตำแหน่งหน้าที่แล้ว จะต้องมอบทะเบียนคุมบ้านพักให้กับผู้มีอำนาจคนต่อไปทุกครั้ง

9. แนวถามตอบและหนังสืออ้างอิง

ปัญหาค่าบ้านเช่าบ้านที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านฯพ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) ทางราชการจัดบ้านพักอาศัยให้อยู่แล้ว

1. ถาม ข้าราชการผู้หนึ่งขณะปฏิบัติราชการที่ สพท. อุทัยธานี ได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในลักษณะผ่อนชำระเงินกู้ ต่อมา สพฐ. ได้มีคำสั่งให้ข้าราชการรายนี้ไปดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนอุทัยวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2547 ปรากฏว่า โรงเรียนมีบ้านพักครุภัณฑ์ 20 หลัง กำหนดให้เป็นบ้านพักสำหรับผู้บริหารโรงเรียน 1 หลัง และปัจจุบันมีบ้านพักทั่วไป 13 หลัง สพฐ. เห็นว่าผู้มีอำนาจจัดบ้านพัก ไม่ต้องจัดให้ข้าราชการรายนี้เข้าพักในบ้านพักของทางราชการ และให้มีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ จึงหารือว่า ความเข้าใจของ สพฐ. ถูกต้องหรือไม่

ตอบ ขณะนี้โรงเรียนมีบ้านพักทั่วไปว่าง 13 หลัง และมีข้าราชการดำรงตำแหน่งระดับ 7 ซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเป็นจำนวนมาก ผู้มีอำนาจจัดบ้านพักควรกำหนดให้บ้านพักทั่วไป เป็นบ้านพัก

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 7 รวมถึงข้าราชการรายนี้ จะต้องถูกจัดเข้าบ้านพักของโรงเรียน ซึ่งจะไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน และไม่มีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

(หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0409.5 / 28171 ลงวันที่ 13 กันยายน 2547)

2. **ถาม** ข้าราชการผู้หนึ่งเคยใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ระหว่างปี 2518 – 2521 แต่เนื่องจากต่อมาบ้านพักโรงเรียนว่าง จึงถูกจัดเข้าอยู่บ้านพักของทางราชการมาตลอด จนกระทั่งบ้านพักทรุดโทรมจำเป็นต้องรื้อถอน ทำให้ข้าราชการรายนี้เดือดร้อนที่อยู่อาศัย และได้เช่าบ้านเพื่ออยู่อาศัย แต่เป็นการเช่าบ้านหลังวันที่ 26 มิถุนายน 2541 จึงถือว่าข้าราชการรายนี้จะเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้หรือไม่

ตอบ ข้าราชการรายนี้ได้เคยเช่าบ้านและใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ก่อนวันที่ 26 มิถุนายน 2541 ต่อมาได้ถูกจัดเข้าอยู่ในบ้านพักของทางราชการ จึงต้องงดเบิกค่าเช่าบ้าน ต่อมาเมื่อบ้านพักของทางราชการถูกรื้อถอน ย่อมถือว่าทางราชการไม่ได้จัดที่พักให้กับข้าราชการแล้ว ดังนั้น สิทธิที่เคยได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการผู้นี้ยังคงมีอยู่ต่อไป ข้าราชการรายนี้จึงเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ก่อนตามนัยมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ.2527 (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2541

(หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0526.5 / 994 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2543)

3. **ถาม** กรณีบ้านพักข้าราชการถูกน้ำท่วม ข้าราชการไม่สามารถพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ข้าราชการรายนี้ สามารถย้ายไปเช่าที่พักหรือโรงแรมเป็นการชั่วคราวโดยเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้หรือไม่ อัตราเท่าใด และระยะเวลาการเช่าเท่าใด และระหว่างน้ำลด จะต้องซ่อมแซมบ้านพักให้สามารถอาศัยได้ตามปกติ จะสามารถเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

ตอบ หากข้าราชการผู้ที่พักอาศัยบ้านพักของทางราชการได้รับความเดือดร้อนที่อยู่อาศัย เนื่องจากบ้านพักของทางราชการถูกน้ำท่วม ซึ่งข้าราชการผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน จำเป็นต้องเช่าที่พักอาศัยเป็นการชั่วคราวระหว่างนั้น ก็มีสิทธินำหลักฐานการเช่าบ้านมาเบิกเงินจากทางราชการได้เท่าที่จ่ายจริงจนกว่าบ้านพักของทางราชการจะอยู่ในสภาพที่สามารถเข้าพักอาศัยได้ตามปกติ

(หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.5 / ว.119 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2545)

4. **ถาม** นาย ข. เข้ารับราชการครั้งแรกที่อำเภอเมือง จ. เชียงใหม่ ต่อมาได้รับคำสั่งให้ย้ายไปรับราชการประจำที่กรุงเทพฯ ซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านและได้กู้เงินธนาคารมาเพื่อซื้อบ้านในกรุงเทพฯ และได้ใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้าน ภายหลังได้รับคำสั่งย้ายไปรับราชการที่จังหวัดชลบุรี และตนเองได้รับการจัดให้เข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ จึงหาวิธีว่าจะมีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่กรุงเทพฯ มาเบิกค่าเช่าบ้านต่อที่จังหวัดชลบุรีได้หรือไม่

ตอบ การที่นาย ข. ได้รับคำสั่งให้ย้ายไปรับราชการที่อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และได้เข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ นาย ข. จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการในท้องที่

จังหวัดชลบุรี เนื่องจากเป็นผู้เข้าขายข้อห้ามตามมาตรา 7 (1) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ คือทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว ดังนั้น นาย ข. จึงไม่มีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ที่ กรุงเทพฯ มาเบิก ค่าเช่าบ้านต่อไปได้ ทั้งนี้เป็นไปตามนัยมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกา ฯ

(หนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุด ที่ กค 0409.5/ ว 34 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2546)

5. **ถาม** นาย ก. บรรจุกครั้งแรกที่ จ. อุบลราชธานี ต่อมาย้ายไปที่โรงเรียนบ้านโนนแฝก จังหวัดศรีสะเกษ และได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านมาตลอด ต่อมาเมื่อเดือน พ.ย 35 ได้จองบ้านจัดสรร โดยทำสัญญาจะซื้อจะขายกับเจ้าของโครงการพร้อมจ่ายเงินมัดจำจำนวน 18,000 บาท แต่ระหว่างที่กำลังผ่อนคาวนได้ย้ายไปโรงเรียนบ้านลำโรงเกียรติ อ. ขุนหาญ ขณะนั้นบ้านพักครุไม่ว่าง จึงใช้สิทธิเบิกลักษณะเช่าบ้านอยู่ ต่อมาภายหลังบ้านพักครุว่าง แต่ผู้บริหารไม่จัดให้ข้าราชการรายนี้เข้าอยู่บ้านพัก เนื่องจากเห็นว่าได้จองบ้านและกำลังผ่อนเงินคาวนอยู่ หลังจากนั้นได้งดเบิกค่าเช่าบ้านเพราะบ้านสร้างเสร็จ และได้กู้เงินกับธนาคาร จึงหารือว่าจะขอให้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้หรือไม่

ตอบ ตามหลักเกณฑ์การเบิกค่าเช่าบ้าน ได้กำหนดว่า กรณีที่ผู้มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ต่อมาผู้มีสิทธิได้กู้เงินเพื่อซื้อบ้านหรือจ้างปลูกสร้างบ้าน มีผลทำให้เกิดหนี้ผูกพันที่ต้องชำระตามกฎหมาย ต่อมาบ้านพักของทางราชการไม่จำเป็นต้องจัดให้เข้าบ้านพัก และใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านต่อไปได้ แต่กรณีของข้าราชการรายนี้ ได้ย้ายมาที่โรงเรียนบ้านลำโรงเกียรติ และบ้านพักของทางราชการว่าง ซึ่งในขณะนั้น นาย ก. ยังมีได้ทำสัญญากู้เงินเพื่อซื้อบ้านและที่ดิน จึงยังไม่ถือว่ามิหนี้ผูกพันที่จะต้องชำระตามกฎหมายเมื่อบ้านพักของทางราชการว่าง ก็จะต้องจัดให้ข้าราชการรายนี้เข้าอยู่ในบ้านพักของทางราชการต่อไป

(หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0526.5 /2646 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2539)

6. **ถาม** นาย ก. รับราชการครั้งแรกที่จังหวัด ขอนแก่น ต่อมาได้ขอย้ายมารับราชการที่จังหวัด นครราชสีมา โดยเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ เมื่อปี 2540 ได้กู้เงินจากธนาคารเพื่อปลูกสร้างบ้านในท้องที่ที่รับราชการประจำโดยผ่อนชำระเงินกู้มาตลอด เมื่อปลูกสร้างบ้านเสร็จประมาณเดือน พฤศจิกายน 2540 นาย ก. ก็ไม่ได้ส่งคืนบ้านพักให้กับทางราชการแต่ประการใด ยังคงพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการเรื่อยมา แต่ทางราชการเห็นว่า นาย ก. มีบ้านพักของตนเองแล้ว จึงได้มีหนังสือให้ส่งคืนบ้านพักให้กับทางราชการ และได้ส่งคืนบ้านพักเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2541 จึงหารือว่า นาย ก. สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระดังกล่าว มาเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

ตอบ กรณีที่ทางราชการเป็นฝ่ายยกเลิกการจัดบ้านพักให้กับข้าราชการผู้นี้โดยเรียกบ้านพักคืนถือว่าทางราชการมิได้จัดบ้านพักให้ จึงไม่อยู่ในข้อห้ามตามมาตรา 7 (1) ย่อมมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือนำหลักฐานการเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่คงค้างมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

ทั้งนี้ตามนัยมาตรา 16 แต่อย่างไรก็ตาม การใช้ดุลยพินิจในการเรียกคืนบ้านพักนั้น จะต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการประหยัดการจ่ายค่าเช่าบ้าน และช่วยเหลือข้าราชการที่ย้ายมาจากที่อื่นให้มีบ้านอยู่ตามสมควรแก่ฐานะ

(หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0526.5/2275 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2542)

(2) มีบ้านเคหะสถานของตนเอง หรือของสามีหรือภรรยาที่พออาศัยอยู่ร่วมกันได้ในท้องที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้ค้างชำระค่าบ้าน

1. **ถาม** ข้าราชการได้กู้เงินซื้อบ้านในท้องที่ประจำสำนักงานใหม่ไว้ก่อนที่จะได้รับคำสั่งให้มาประจำในท้องที่นั้น และบ้านหลังดังกล่าวอยู่ระหว่างการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน กรณีนี้ถือได้หรือไม่ว่าข้าราชการรายนี้ได้ย้ายมาประจำท้องที่ซึ่งตนมีเคหะสถานเป็นของตนเองอยู่แล้ว และเข้าขायข้อห้ามมิให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 (2) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านฯหรือไม่ และหากไม่อยู่ในบังคับตามมาตรา 7 (2) ข้าราชการดังกล่าวจะสามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้หรือไม่

ตอบ กรณีดังกล่าว เคยเป็นข้อหารือในหนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุด ที่ กค 0530.3 /ว 73 ประเด็นที่ 1 ซึ่งเคยตอบว่าข้าราชการผู้นี้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการ เนื่องจากมีเคหะสถานเป็นของตนเอง ตามมาตรา 7(2) แต่ทั้งนี้ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าว และให้มีผลย้อนหลังจนถึงวันที่ 20 มิถุนายน 2544

(หนังสือกรมบัญชีกลาง ค่วนที่สุดที่ กค 0409.5/ว 112 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2548)

2. **ถาม** นาย ก. ปฏิบัติราชการประจำอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ต่อมาได้รับคำสั่งให้ย้ายไปปฏิบัติราชการเป็นการประจำที่ท้องที่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ซึ่งในท้องที่ดังกล่าว นาย ก. มีเคหะสถานของตนเอง โดยไม่มีภาระการผ่อนชำระราคาบ้านต่อมาบ้านชำรุดจึงรื้อถอนทิ้งแล้วไปกู้เงินเพื่อก่อสร้างหลังใหม่ทดแทนหลังเก่า จึงขอหารือว่า นาย ก. จะอยู่ในข่ายข้อยกเว้นมิให้ได้รับสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7 (2) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 หรือไม่ และสามารถจะใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามนัยมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 ได้หรือไม่

ตอบ ตามระเบียบการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ กำหนดไว้ว่า ข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการเป็นการประจำในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต่อจ่ายจริง แต่ต้องไม่เข้าขायข้อห้ามตามมาตรา 7 (1)-(4) ในกรณีนี้ นาย ก. ได้ย้ายมาปฏิบัติราชการเป็นการประจำในท้องที่ที่ตนเองมีเคหะสถานของตนเอง โดยไม่มีภาระการผ่อนชำระบ้าน ซึ่งเข้าขायข้อห้ามมิให้สิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7 (2) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ.2547 และแม้ต่อมาได้รับความ

เคือคร้อน เนื่องจกบ้ำนข้ำนรุดทรุดทรอมมกจ้งร้อถอนท้งหล้งแล้วไปคู้เงินเพือก่อสร้งบ้ำนหล้งใหม่ ทดแทนหล้งเดิม ก็ไม่มีสิทธินำหล้งฐานการข้ำนระค้ำนเช่าซื้อ หรือค้ำนผ่อนข้ำนระเงินคู้เพือข้ำนระราคบ้ำนมกเบิก ค้ำนเช่าบ้ำนข้ำนราชการ ตามมตร 17 แห่งพระรชกฤษฎีกาค้ำนเช่าบ้ำนข้ำนราชการ พ.ศ. 2547

(3) . ได้รับค้ำนสั่งให้เดินทงไปประจ้ำนสำนักงานใหม่ในท้งที่ที่เริ่มรับรชการครั้งแรกหรือท้งที่ที่กลับเข้า รับ รชการใหม่

1. **ถาม** นาย ก. รับรชการประจ้ำนอยู่ท้งที่หนึ่ง ได้รับค้ำนสั่งไล่ออกจกรชการ จ้งอุทธรณ์ค้ำนสั่ง และได้รับลคโทษเป็นลคข้ำนเงินเดือน 1 ข้ำนและให้กลับเข้ารับรชการใหม่ โดยให้ปฏิบัติหน้าท้ในท้งที่ ใหม่ นาย ก. ได้ไปรยงานตัวเพือปฏิบัติหน้าท้และเช่าบ้ำนเพืออยู่อาศัย นาย ก. จะมีสิทธินำหล้งฐานการเช่า มกเบิกค้ำนเช่าบ้ำนจกทงรชการได้หรือไม่

ตอบ กรณิดังกล้่าวไม่ถ้อว่านาย ก. ได้รับค้ำนสั่งให้กลับเข้ารับรชการใหม่ตามมตร 7(3) แห่งพระรชกฤษฎีกาฯ หากท้งที่ใหม่ นาย ก. ไม่เข้าข้ำนข้อห้ามตามมตร 7 แห่งพระรชกฤษฎีกาฯ นาย ก. ย่อมสมารถนำหล้งฐานการเช่าบ้ำนมกเบิกค้ำนเช่าบ้ำนจกทงรชการได้

(หนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุคที่ กค 0409.5/ว 87 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547)

(4) ได้รับค้ำนสั่งให้เดินทงไปประจ้ำนสำนักงานใหม่ตามค้ำนร้องขอของตนเอง

1. **ถาม** นาง ข. เดิมรับรชการอยู่ในท้งที่หนึ่ง ต่อมกก่อนวันที่ 26 มิถุนายน 2541 นาง ข. ย้ำน มารับรชการในท้งที่ใหม่ ตามค้ำนร้องขอของตนเอง โดยพักอาศัยในบ้านซึ่งสามีเช่าอยู่เพียงผู้เดียว และสามี เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกค้ำนเช่าบ้ำนจกทงรชการมกโดยลคต่อมกสามีถูกย้ำนไปรับรชการในต่างท้งที่ กรณีนี นาง ข. จะขอเช่าบ้ำนหล้งดังกล้่าวและจะมีสิทธินำหล้งฐานการเช่ามกเบิกค้ำนเช่าบ้ำนจกทงรชการได้หรือไม่

ตอบ แม้ว่ำนาง ข. จะย้ำนมารับรชการประจ้ำนในท้งที่ใหม่ ก่อนวันที่ 26 มิถุนายน 2541 และ ไม่มีชื่อเป็นผู้เช่า แต่นาง ข. ได้อาศัยอยู่ในบ้านที่สามีเช่าอยู่ก่อนวันดังกล้่าว สิทธิการเช่ายอมเป็นสินสมรส และถ้อว่านาง ข. มีสิทธิตามสัญญาเช่าด้วย นาง ข. จ้งเป็นผู้มีสิทธิเบิกค้ำนเช่าบ้ำนอยู่ก่อนตามมตร 5 แห่ง พระรชกฤษฎีกาค้ำนเช่าบ้ำนข้ำนราชการ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระรชกฤษฎีกา ค้ำนเช่าบ้ำนข้ำนราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2541 หากไม่เข้าข้ำนข้อยกเว้นตามพระรชกฤษฎีกาฯ และต่อมก ภายหลังนาง ข. ได้ทำสัญญาเช่าบ้ำนหล้งดังกล้่าวด้วยตนเองและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ย่อมสมารถ นำ หล้งฐานการข้ำนระค้ำนเช่าบ้ำนมกเบิกจกทงรชการได้

(หนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุคที่ กค 0409.5 / ว 87 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547)

2. **ถาม** ข้าราชการรายหนึ่งได้รับคำสั่งให้ย้ายไปรับราชการในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง ก่อนวันที่ 26 มิถุนายน 2541 และพักอาศัยอยู่กับบิดามารดาโดยตลอด จึงขอหารือว่าข้าราชการดังกล่าว เป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ก่อน ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ ฯ หรือไม่

ตอบ กรณีที่จะพิจารณาว่าข้าราชการที่ได้รับคำสั่งให้ย้ายไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเองรายใดเป็นผู้มีสิทธิอยู่ก่อนตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ ฉบับที่ 6 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2541 นั้น ให้พิจารณาว่าข้าราชการรายนั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2541 ใช้บังคับหรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณาว่าได้เช่าบ้านหรือเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านอยู่ก่อนวันดังกล่าวหรือไม่

(หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0409.5/20976 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2548)

3. **ถาม** กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ข้าราชการในสังกัดแสดงความประสงค์ว่าจะขอปฏิบัติงานที่ใด เพื่อจัดให้ข้าราชการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมตามการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการนั้น โดยถือว่าเป็นการย้ายตามคำร้องขอของตนเอง ซึ่งไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการใช่หรือไม่

ตอบ การย้ายข้าราชการในกรณีดังกล่าวถือเป็นความต้องการของทางราชการ เพื่อจัดให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และเป็นไปตามหลักการบริหารงานบุคคลภายในหน่วยงาน แม้จะให้ข้าราชการแสดงความประสงค์ว่าจะปฏิบัติงานที่ใดในเบื้องต้นก็ตาม ก็ไม่ถือว่าเป็นการย้ายตามคำร้องขอของตนเอง ตามมาตรา 7(4) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0409.5/10347 ลงวันที่ 5 เมษายน 2548)

